

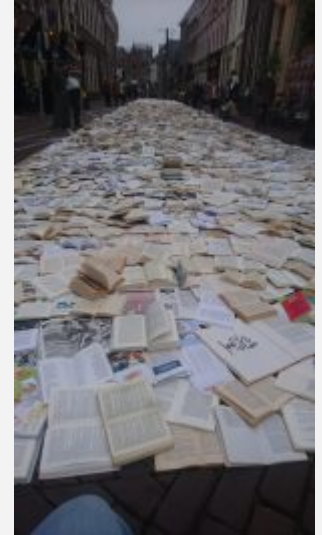
Oktober nieuwsbrief

Beste leensters, leners en andere belangstellenden,

*Het *Internationale Literatuur Festival Utrecht (ILFU)* is nog in volle gang, met **De fictie bij de feiten**. In de nieuwsbrief van september vind je daar een en ander over. Wat nog op het programma staat is 15 oktober *Exploring stories*, een hele dag met schrijvers en denkers (waarvan een aantal leuke en interessante vrouwen) die spreken over de actuele en urgente thema's van onze tijd. En op 8 oktober de afsluiting van het festival met *Nacht van Poëzie*.

Meer info: <https://ilfu.com/agenda>

Afgelopen vrijdag, opende het festival in de Minrebroederstraat met de 'verlichte boekenrivier'. Op locaties, die om de boekenrivier heen lagen, lasen een tiental Utrechtse schrijvers, uit 10 verschillende wijken, voor uit eigen werk. Een van hen was **Mia You**. Geboren in Seoul, en opgegroeid in Californië woont en werkt ze nu in Utrecht. Ze heeft een aantal (Engelstalige) bundels op haar naam staan en las haar gedicht **Levenscyclus** voor, een uitgebreid verhalend 3-talig gedicht over *I wanted to write my way back to health*. Een mooi en bijzonder autobiografisch gedicht van 22 pagina's dat is opgenomen in het gebundelde *10 schrijvers - 1 stad zonder muren*. Het ligt in de bibliotheek.

*Gianna is verder gegaan met het bekijken van het lesbische deel van onze boekencollectie. Deel 2 van haar boeiende verhaal **Lekker Lesbisch Lezen** staat nu online:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/17/lekker-lesbisch-lezen-ii-een-2-delige-verkenning-door-gianna-mula/>

*Verder dreigt deze nieuwsbrief vol met opsommingen te komen. Er zijn na een altijd wat rustigere zomer weer veel nieuwe titels verschenen, waarvan er zeker een aantal erg de moeite waard lijken. Ook zijn er, nu het culturele seizoen weer is opgestart, verschillende voorstellingen en optredens die in deze donker wordende tijden inspiratie kunnen geven. De data zijn die van oktober-voorstellingen in Utrecht, maar veelal zijn de optredens ook elders in het land te zien.

- Op 12 oktober speelt in de Stadsschouwburg **De vrouw die de honden eten gaf**, theater over de meest gehate vrouw van België. De gelijknamige roman van *Kristien Hemmerechts* zette België in 2014 op het spel. De Belgische schrijfster probeerde zich in *Michèle Martin* te verplaatsen, op basis van feitelijke getuigenissen en documenten. Haar daden - of gebrek aan daadkracht - waren voor de Belgen bijna onvergeeflijker dan die van haar echtgenoot: moordenaar en verkrachter Marc Dutroux. Actrice Marie-Louise Stheins was van begin af aan gefascineerd door de roman en wilde de tekst op het podium brengen. Ze kroop in de huid van Michèle, die onlangs vrij kwam: "Je moet een manier verzinnen om die rol te spelen. Als je te veel in haar verplaatst, ga je kapot. Zij was een verwaarloosd kind. Ik ook."

Meer

info: <https://stadsschouwburg-utrecht.nl/agenda/seizoen-2022-23/de-vrouw-die-de-honden-eten-gaf>

Trouw- interview met de

actrice: <https://www.trouw.nl/cultuur-media/actrice-marie-louise-stheins-speelt-de-vrouw-van-dutroux-zij-was-een-verwaarloosd-kind-ik-ook~b2e4b6ba/>

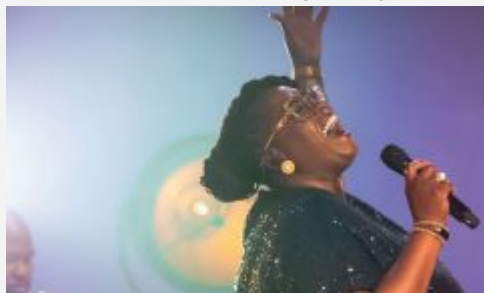
- **Motherland** speelt zich af in een duistere en magische wereld. Een plek waar alles draait om eeuwenoude tradities en rituelen. Hier worden mannen 80 jaar oud en leven vrouwen maar drie dagen. Katinka echter is een strijdlustige vrouw die

anders is en zich zal verzetten tegen de gevestigde orde. Ze gaat op een gevaarlijke zoektocht naar haar identiteit om zich te bevrijden van de heersende norm. In deze solo, die *Jip Smit* op 21 oktober in theater Kikker speelt, brengt ze een ode aan het fantasy-genre en wil ze de grenzen van onze verbeeldingskracht te verleggen. Door afstand te nemen van de realiteit kunnen mensen deze juist beter bekijken en bevragen. In *Motherland*, een voorstelling vol zwarte humor, stelt Jip actuele thema's als norm-denken en man/vrouw verhoudingen aan de kaak.

Meer info: <https://www.theaterkikker.nl/agenda/motherland-24554>

- Omdat een tentoonstelling over gospel om live muziek vraagt organiseert TivoliVredenburg samen met Museum Catharijneconvent (waar de tentoonstelling tot in april is te zien) een live gospel show met co-curator **Shirma Rouse**. Op 9 oktober treedt ze op in TivoliVredenburg, in een intieme setting met piano en backing vocals. Grote hits en minder bekende werken brengt ze ten gehore op het podium. Tussendoor vertelt ze verhalen over gospel en de tentoonstelling.

Meer info:

<https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/gospel-door-shirma-rouse-09-10-2022/>

- Op 3 oktober treden harpiste **Lavinia Meijer** en altvioliste **Nadia Sirota** op in TivoliVredenburg. Ze bezitten samen een schat aan bijzondere muziek en anekdotes van en over componisten die de status quo van de hedendaagse 'scene' bepalen. Lavinia Meijer zet na samenwerkingen met o.a. Olafur Arnalds, Philip Glass en Iggy Pop haar zoektocht naar nieuwe muziek voort, en speelt en vertelt erover in deze kruising tussen een lezing en een concert. *Lavinia* en *Nadia* zullen o.a. *Lumee's Dream* laten horen, een compositie die Ellis Ludwig-Leone en Ellen Reid speciaal voor hen hebben geschreven.

Meer info: <https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/lavinia-meijer-nadia-sirota-03-10-2022/>

- Op 4 oktober treedt **Meskerem Mees** op in TivoliVredenburg. Deze Vlaamse singer-songwriter (met Ethiopische roots) brak in 2020 door met haar debuutsingle *Joe*. Na het winnen van een talentenjacht kreeg haar carrière een bliksemstart. Meskerem Mees maakt muziek 'die meteen je ziel binnenkomt', en doet dat met drie middelen: haar warme stem, haar subtiele akoestische gitaarspel en de harmonieuze celloklanken van haar muzikale buddy *Febe Lazou*.

<https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/meskerem-mees-04-10-2022/>

- De Nederlands-Turkse zangeres/pianiste **Karsu** treedt op in TivoliVredenburg op 20 oktober. Ooit begonnen met achtergrondmuziek in het restaurant van haar vader is ze met haar mix van jazz, pop, klassiek en Turkse volksmuziek inmiddels al een gelauwerde artieste geworden. "Door haar fabuleuze pianospel zou je bijna vergeten waar haar kracht ligt: haar stemgeluid dat alle registers bestrijkt en de luisteraar recht in het hart raakt, ook wanneer je de tekst niet verstaat." Meer info: <https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/karsu-20-10-2022/>

Onlangs uitgebrachte titels

Eerst een paar Nederlandse romans en een bloemlezing

- Ter gelegenheid van de 20e sterfdag van *Andreas Burnier* verscheen deze maand in de Privé-domein serie **Elk boek is een gevaar**, met autobiografische teksten samengesteld door Ronit Palache. Het bevat niet eerder gepubliceerde teksten, waaronder veel brieven. "*Andreas Burnier* is de schrijversnaam van hoogleraar criminologie Catharina Irma Dessaur. Zij was haar tijd ver vooruit. Ze schreef openhartig over homoseksualiteit en verdwaald zijn in een vrouwenlichaam, ontketende meermaals verhitte debatten over euthanasie en abortus en sprak zich autonoom en moedig uit over feminisme, discriminatie, genetische manipulatie en de relatie tussen spiritualiteit en wetenschap. Tegelijkertijd werd ze geteisterd door angsten die hun oorsprong vonden in de oorlogsjaren: tussen 1942 en 1945 zat ze op zestien verschillende adressen ondergedoken.

- **Strafhok** uit 1971) is *Bea Vianen's* tweede roman en opnieuw uitgegeven. Hiermee oogstte ze, net

als met haar debuutroman *Sarnami hai*, veel succes. Het verhaal geeft precies weer wat zich in die tijd in Suriname afspeelde: de etnische, culturele en religieuze verdeeldheid in het land. Zit niet elke bevolkingsgroep in een eigen strafhok? Die vraag stelt de Hindostaanse progressieve onderwijzer Nohar Gopalraj wanneer hij valt voor de Javaanse verpleegster Roebia. Iedereen weet dat een relatie tussen mensen uit verschillende strafhokken geen kans van slagen heeft. Ook zijn boezemvriend, die is teruggekeerd uit Wageningen omdat hij daar niet kon aarden, staat voor een intern conflict: hoe kan hij uitkomen voor zijn homoseksuele gevoelens? Als er een moord wordt gepleegd op een bestuursopzichter wordt de ooit rustige Gravenstraat in Paramaribo het toneel van een grote volksofstand, waarin mensen uit de verschillende strafhokken elkaar naar het leven staan, met verstrekende gevolgen.

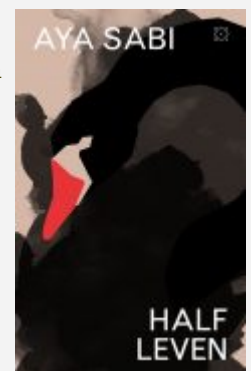
- **Het wit tussen de regels** is een Indische familieroman die anderhalve eeuw omspannt, waarin een belangrijk deel van onze koloniale geschiedenis is verweven. Het is het literaire debuut van *Barbara van der Kruk*. In een ultieme poging het levenslange zwijgen van haar hoogbejaarde moeder te doorbreken, een zwijgen dat vele families die zijn getekend door koloniale herkomst zullen herkennen, besluit Emma haar moeder te confronteren met verhalen uit de tijd waarin racisme en het voorwaardelijke bestaan van gemengdbloedigen de gewoonste zaak van de wereld waren. De verhalen van vroeger wisselt ze af met gesprekken van nu en langzaam ontstaat een beeld dat ze niet voor mogelijk had gehouden en dat de levenslange stilte, waarin haar moeder zich had gehuld, lijkt te verklaren. Of niet?

- In haar debuut **Schervenstad** volgt de Nederlands-Libanese *Hanan Faour* de tweeling Nadine en Isaac. In hun kindertijd zijn ze onafscheidelijk. Toch wordt Isaac, als jongen met een Arabische achtergrond, door de buitenwereld heel anders behandeld dan zijn zus. Op hun veertiende wordt de tweeling door het stukgelopen huwelijk van hun ouders van elkaar gescheiden. Isaac vertrekt met zijn Libanese vader naar diens geboorteland, terwijl Nadine met haar Nederlandse moeder achterblijft in hun Noord-Limburgse dorpje. In de zomer van 2020 wordt de wereld opgeschrikt door een explosie in de haven van Beiroet. Al heeft Nadine haar tweelingbroer meer dan tien jaar niet gezien, : ze moet erheen. Recensenten zijn verrassend enthousiast.

- *Aya Sabi* schreef eerder een verhalenbundel *Verkruid land*. **Half leven** is haar ambitieuze en ingenieuze romandebuut. Ze onderzoekt daarin het leven van een moeder, een kleindochter en een grootmoeder en laat de drie Marokkaanse generaties vrouwen aan het woord in hun zoektocht naar vrouw zijn als moeder, dochter, grootmoeder, echtgenote, weduwe, geliefde. Hun achtergrond en geschiedenis zijn heel verschillend. *Aya Sabi* woont in Vlaanderen en studeert in Maastricht biomedische wetenschappen, ondanks dat ze goed kan schrijven. "Mijn ouders zijn van Marokko naar hier gekomen om ervoor te zorgen dat wij het economisch beter zouden hebben en dan ga je schrijven?", zo omschrijft ze haar keuze in Trouw. Zie het

interview: <https://www.trouw.nl/cultuur-media/ze-zagen-me-als-een-wonderkind-alsof-ze-niet-verwachtten-dat-ik-iets-kon~b8c9a812/>

Dan een paar vertaalde romans die vertellen over mensen en gebeurtenissen in de (Europese) geschiedenis:

- In **Alles moet mooi zijn aan de mens** vertelt de Duitse *Sasha Marianna Salzmann* over tijden van omwenteling, van de 'vleesmolen-tijd' van de perestrojka tot het huidige Duitsland; hoe systemen desintegreren en mensen worden meegesleurd in de maalstroom van gebeurtenissen. Salzmann volgt vier levens en traceert vol empathie en met grote intensiteit de onverbrekelijke verstengeling van generaties, door tijd en ruimte heen. "Mooier kun je niet vertellen over de pijn van wat verloren is gegaan.", vindt Deutschlandfunk Kultur.

- Kazan is een stad aan de Russische Wolga op de grens van Europa en Azië. Na de Russische Revolutie en de Burgeroorlog woedt er in 1923 een immense, miljoenen levens eisende hongersnood in het uitgestrekte Wolgagebied. Dejev, een zachtaardige treincommandant, en Belaja, een strenge commissaris, hebben de opdracht vijfhonderd ondervoede weeskinderen te evacueren naar het welvarende zuiden. Tijdens de spannende, zes weken durende reis weet Dejev overvallen af te slaan, ziektes te overwinnen en steeds weer water, voedsel en brandstof te vinden. In **De trein naar Samarkand** vertelt *Guzel Jachina* over de arme weeskinderen, ze laat ze hun stemmen klinken. Haar roman is een ode aan de menselijkheid in onmenselijke tijden.

- **Sira** van de Spaanse *María Dueñas* is het vervolg op haar eerdere *Het geluid van de nacht*, dat zich afspeelt tijdens de Spaanse burgeroorlog en de Tweede Wereldoorlog. Nu is die laatste voorbij en na haar hectische belevenissen als Britse spionne kijkt Sira verlangend uit naar een kalm en vredig bestaan. Maar het lot beslist anders. Een tragisch ongeval dwingt haar de controle over haar leven terug te winnen en te vechten voor een veilige toekomst, voor haarzelf en voor haar pasgeboren kind. Dat brengt haar van Londen naar Jeruzalem, en van Madrid naar Tanger, waar ze te maken krijgt met fanatisme en haat, idealisme en liefde. Ze komt geesten uit het verleden tegen, moet afrekenen met levensgevaarlijke tegenstanders, en in het reine komen met haar eigen geschiedenis.

Andere vertaalde romans:

- In **Lapvona** vertelt *Otessa Moshfegh* over kleine Marek, de mishandelde en vaak verwarde zoon van de dorpsherder. Hij heeft zijn moeder nooit gekend, volgens zijn vader stierf ze bij zijn geboorte. Een van de weinige vormen van troost vindt Marek bij Ina, de blinde vroedvrouw, die hem, net als vele andere kinderen in het dorp, als baby heeft gevoed. Maar Ina's gaven gaan verder dan dat: ze heeft het unieke vermogen om met de natuur te kunnen communiceren. Om die reden vermijden veel religieuze dorpelingen, onder wie pastoor Barnabas, haar hut in het nabijgelegen bos. Pastoor Barnabas dient niet alleen God, maar ook de heer van het dorp. Samen proberen ze de dorpelingen te laten geloven dat ze het beste met hen voorhebben.

- In **Het walvistheater** vertelt *Joanna Quinn* over 3 kinderen die opgroeien tijdens de interbellumjaren aan de kust van Dorset. Verwaarloosd door hun ouders en geïsoleerd van de buitenwereld vertrouwen de drie vooral op elkaar en op hun gezamenlijke avonturen. Als er op het nabijgelegen strand een walvis aanspoelt, vormt dit voor de kinderen een spannend spel. Uit de botten van deze walvis bouwen de drie een theater waarin ze al hun fantasieën kunnen uitleven. Dit theater zal hun de rest van hun leven bijblijven als een baken van hoop en herinnering aan hun zorgeloze kindertijd.

- In **De witte rots** van *Anna Hope* zijn de levens van inheemse bewoners, conquistadores, een wereldberoemde rockzanger en een schrijfster met elkaar verbonden door een mystieke witte rots. De rots heeft altijd een belangrijke plaats ingenomen in het leven van de lokale bevolking, en ook in verschillende mensenlevens door de eeuwen heen.

Poëzie

Marijke Hanegraaf
Bestaans-
begeerte
Gedichten

- **Bestaansbegeerte** is de 6e bundel van *Marijke Hanegraaf*, die begint met een vliegreis. Ze gaat op bezoek bij een dochter in Nieuw-Zeeland. Het vliegveld is het vertrekpunt voor een reis door het land. Daar ontstaat naast mooie beschrijvingen van het landschap verwondering over de onverbiddelijkheid waarmee alles en iedereen die bestaat per sé wil leven en daarnaar handelt. Maar wie is het dan die bestaat? Hoe ziet begeerte om te leven eruit en ervaar je die eigenlijk wel? Sta je daarin alleen en hoe houd je je staande? Als je ergens bij hoort, waar hoor je dan bij? En wat, als je er niet bij hoort, of alleen een beetje aan de rand? Hoe ziet een ander jou? Ja, wat is identiteit?

- "Hoe kun je je eigen leven vormgeven als invloeden van buitenaf je steeds een bepaalde kant op proberen te duwen? In **Plooi** dicht *Babeth Fonchie*

Fotchind over de verborgen kwetsbaarheden in het leven van de grootstedelijke, ogenschijnlijk succesvolle millennial. Code-switchend tussen taalregisters laveert ze langs kantoortuin en dating-app, migratiepijn en queerness. In lijfelijke, sensitieve en toch speelse poëzie onderzoekt ze intieme thema's, van moederband tot kindervens. Ze probeert de lezer verder te laten kijken en het onzegbare toch onder woorden te brengen." Janita Monna schreef erover: "Babeth Fonchie Fotchind vindt onderkoelde toon in haar gedichten over leven in (en na) het azz."

Verhalen

- **Zeven lege huizen** van *Samanta Schweblin* geldt als hedendaagse klassieker in de Spaanstalige wereld. De bundel vervreemdende verhalen uit 2015 is nu vertaald. De zeven huizen in de zeven verhalen zijn weliswaar leeg, maar doorgaans niet letterlijk: ze zijn verstoken van liefde of leven, verstoken van mensen of de waarheid of van herinneringen. In de gespannen, visionaire verhalen sluipt er altijd wel iets terug: een geest, een gevecht, indringers, een lijst van dingen die je moet doen voordat je doodgaat, de eerste ontmoeting van een kind dat voor een duistere keuze staat, of de feilbaarheid van ouders. De Argentijnse schrijfster neemt nooit de verwachte weg, maar graaft onder de huid en onthult ongemakkelijke waarheden over ons gevoel van thuis, van erbij horen, en van de broosheid van onze band met anderen.

Non-fictie

- Emeritus hoogleraar psychologie *Liesbeth Woertman* promoveerde in 1994 op het onderwerp 'lichaamsbeelden' en schreef meerdere boeken over hoe ons lichaamsbeeld ontstaat. In **Wie ben ik als niemand kijkt?** gaat ze ermee verder en staat het zelfbeeld van de oudere vrouw centraal. Ze onderzoekt de rol van schoonheid en identiteit in het leven van vrouwen boven de veertig. Vrouwen lijden eigenlijk altijd onder de perfectie-eisen en vrouwbeelden waar ze niet aan voldoen. Hoe kunnen vrouwen daarmee omgaan als ze ouder worden en m.n. door mannen vaak minder bekeken worden? "Haar boek is een ode aan het geleefde leven dat zijn sporen nalaat en de kern toont. Dichter bij de kern, van waar het echt om gaat: dat is, betoogt Woertman, de winst van het ouder worden. Het lichaam is daar onderdeel van, het toont wie je bent. En dat mag gezien worden," schreef Christien Brinkgreve in Trouw. Een gesprek met haar in de

Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/mensen/liesbeth-woertman-ouderdom-is-een-uitgelezen-gelegenheid-om-je-ego-te-laten-leeglopen~bd8921a7/>

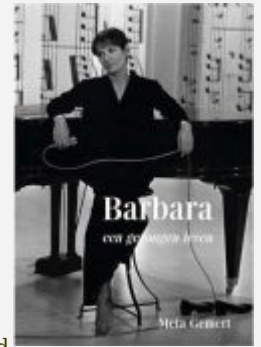
- *Judith Koelemeijer* schreef een biografie **Etty Hillesum, het verhaal van haar leven**, over de Joodse dagboekschrijfster die bewust niet onderdook en werd vermoord in Auschwitz. „Etty wilde het lot van haar volk delen.” De biografie wilde deze keuze beter begrijpen en is uitgebreid op onderzoek uit gegaan. In 1941 begint de dan 27-jarige Etty een dagboek. Terwijl de nazi's haar als Joodse vrouw in Amsterdam steeds openlijker vervolgen, getuigt zij van een imponerende geestelijke vrijheid. Het dagboek wordt in 1981 gepubliceerd en door miljoenen mensen gelezen. Cruciaal in het leven van Etty Hillesum was de ontmoeting in 1941 met de Duitse 'psychochiroloog' Julius Spier, een therapeut die handen las. Hij spoorde haar aan een dagboek te beginnen en in navolging van hem ging ze de Bijbel lezen. Er valt nog veel meer te vertellen over Etty en wat er rond het schrijven van de biografie allemaal naar boven is gekomen, bijv aan familiebanden etc.

Een interview inde

NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/09/23/judith-koelemeijer-ik-wilde-etty-hillesums-keuze-beter-begrijpen-2-a4142981>

- Komende november is het 25 jaar geleden dat de chanssonière Barbara - geboren als Monique Andrée Serf - overleed. In Frankrijk was ze een waar icoon met de status van een rockster. Haar optredens werden gaandeweg steeds meer een spirituele beleving. De meerderheid van haar toehoorders was relatief jong, en als haar stem het tijdens een concert even liet afweten, zong dat publiek zelf luidkeels de chansons met haar mee. Ze had een pijnlijke jeugd met seksueel misbruik, waardoor elke vraag die iets diepgravender was een geërgerde reactie opwekte. Zij zong haar leven ('Je chante ma vie') en ze wilde dus liefst alleen vertellen over haar werk. In **Barbara - een**

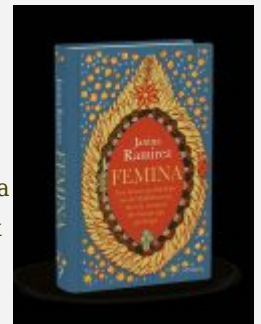

gezongen leven - schetst Meta Gemert aan de hand van een aantal chansons, interviews, en verhalen van en over vrienden, minnaars en assistentes, een beeld van haar.

- Na het overlijden van Koningin Elizabeth zal het waarschijnlijk (herdrukke) biografieën over haar regeren. Ik noem er één, de geactualiseerde herdruk **Koningin Elizabeth II - de biografie** van Sally Bedell Smith, alom gewaardeerd.

- De Birka-strijdster, een Vikingse krijgsvrouw wier graf tijdens onderzoek in 2017 uitwees dat het om een vrouw ging (zie juni-nieuwsbrief), was voor de Britse cultuurhistorica Janina Ramirez aanleiding om de geschiedenis van de 'donkere' Middeleeuwen eens

door te nemen op vergeten, soms zelfs met opzet geschrapte vrouwen. Ze ontdekte vele archeologische sporen en historische bronnen die getuigen van machtige vrouwen en schreef er **Femina** over. In de marge werden hun namen veelal voorzien van de aantekening 'femina', waarna hun namen in de vergetelheid raakten. Er zijn zoveel boeken en kunstwerken vernietigd dat onze blik op de geschiedenis is vertroebeld. Janina Ramirez nuanceert en completeert onze kijk op de Middeleeuwen en brengt vele invloedrijke vrouwen voor het voetlicht.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- Op 6 oktober is in de aula van de Universiteit van Amsterdam een avond met als titel **Rebel like Simone de Beauvoir:**

how to live an authentic life? De avond is gewijd aan het denken en de manier van leven van Simone Beauvoir. In haar werk ontwikkelde ze een existentialisme dat verschilt van de theorieën van haar mannelijke tijdgenoten. Wat betekent het om onze eigen wegen in het leven te kiezen, in een wereld vol met mensen die er tegelijkertijd naar streven om de hunne te kiezen? Samen met moderator Hasna El Maroudi onderzoeken De Beauvoir-experts Kate Kirkpatrick en Skye C. Cleary wat de Franse filosofe bedoelde toen ze schreef over het streven naar authenticiteit in een wereld waar

systemische onderdrukking onze vrijheid belemmert om te kiezen wat we willen met ons leven. Hoe worden we ons ware zelf en wat betekent het om creatief in opstand te komen? De voertaal die avond zal Engels zijn.

Meer info: <https://www.paradiso.nl/nl/programma/rebel-like-simone-de-beauvoir-how-to-live-an-authentic-life/98844/>

- Landhuis Oud Ameliswaard in Utrecht/Bunnik is 5 jaar lang, elke lente en zomer, het decor voor een solotentoonstelling van een gerenommeerde Nederlandse hedendaagse kunstenaar. T/m 13 november is dat voor het werk van **Marijke van Warmerdam**, die met verschillende media werkt, maar vooral bekend is van haar korte films. Vanaf 2017 verbleef ze langere tijd in Rome, waarbij ze de stad op karakteristieke manier vastlegde. Ze wil laten zien hoe de Barok van de 16e eeuw voortleeft in het Romeinse

leven van vandaag in haar project **Then, now, and then**. De films worden als 'loops' op verschillende formaten ledschermen in het historische landhuis getoond. Er is ook een grote rol weggelegd voor de geluiden van de stad.

Meer info: <https://landhuisoudameliswaard.nl/centraalmuseum-marijkevanwarmerdam/>

- Komende maand organiseert Atria weer een aantal bijeenkomsten:

Op 3 oktober zal bij de Atria boekenclub **De heks van Limbricht** worden besproken, een door Susan Smit verteld waargebeurd verhaal over van Engten Luijten uit Limbricht. Ze wordt aan het einde van de 17e eeuw beschuldigd van hekserij. De kasteelheer gebruikt alles wat in zijn macht ligt om haar tot een bekentenis te brengen, maar wat gebeurt er wanneer Engten tegen alle verwachtingen in standhoudt? Susan Smit zal er zelf zijn om de avond te begeleiden en vragen te beantwoorden over deze of andere romans van haar.

Op 31 oktober is er een avond getiteld **De nacht van de heks**. Oktober is de maand van de geschiedenis met als thema 'Wat een ramp'. Voor Atria was dat aanleiding om verschillende activiteiten te organiseren rondom gebeurtenissen die rampzalige gevolgen hadden voor vrouwen. Deze avond zijn dat de heksenvervolgingen waarbij naar schatting tussen de 40.000 en 100.000 mensen zijn gestorven. Minstens 80 procent van hen was vrouw. De *Nacht van de Heks* is een ode aan deze vrouwen. Wie waren deze vrouwen en waarom waren zij zo bedreigend voor hun omgeving?

Meer

info: <https://atria.nl/agenda/atria-boekenclub-met-susan-smit-de-heks-van-limbricht/> en <https://atria.nl/agenda/nacht-van-de-heks/>

- In het Singermuseum in Laren is t/m 8 januari de tentoonstelling **De Nieuwe Vrouw** te zien, over de veranderende

maatschappelijke posities van vrouwen en hoe dat is terug te zien in de Nederlandse kunst vanaf eind 19de eeuw. De tentoonstelling stelt vragen over de macht om te kijken en bekeken te worden, in een tijd waarin vrouwen verandering opeisen van wetgeving en moraal. Er zijn spraakmakende schilderijen van zowel vrouwelijke als mannelijke kunstenaars. Bij de tentoonstelling hoort een erg mooi boek over beeld en beeldvorming van vrouwen vanaf ongeveer 1880. Het is zowel uitnodiging als naslagwerk. De jonge kunsthistorica *Maaïke Rikhof* is de schrijfster ervan en tevens conservator van de tentoonstelling.

Meer

info: https://www.singerlaren.nl/nl/agenda/983/Toorop_Dumas_Loerber_Sluijters_Besnyo_Israels_Berg_en_vele_anderen_/De_Nieuwe_Vrouw

Bibliotheeknieuws:

- In oktober zal de bibliotheek open zijn op de aangegeven tijden. Iedereen die wil komen rondkijken en/of boeken lenen en terugbrengen is van harte welkom.

- Onze 'Utrecht 900 jaar'- pagina wordt langzaam verder uitgebouwd. Er verschijnen gaandeweg meer items en artikelen. Zie ook bovenaan de nieuwsbrief.

Zie: <https://vrouwenbibliotheek.nl/utrecht-900-jaar/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Toen wij vogels waren van Ayanna Lloyd Banwo, *De overgang van Venus* van Shirley Hazzard, *Hoe je van je dochter moet houden* van Hila Blum, *Apate spreekt* van Alicja Gescinska, *Je begrijpt me gewoon niet* van Tara Porter, *Terug naar Insulinde* van Elle van Rijn, *Vrouwen die muren afbreken* van Véronique Konings, *In de marge* van Elena Ferrante, *35 jaar Jasmijn - multicultureel vrouwen centrum Groningen*, *Het leek schoonheid* van Teresa Ciabatti..

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/04/een-onverschrokken-leven-door-lidy-nicolasen/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/07/de-school-voor-goede-moeders-door-jessamine-chan/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/12/de-dochters-van-jalta-door-catherine-grace-katz/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/16/onroerend-goed-door-deborah-levy/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/19/geen-tijd-verliezen-door-jolande-withuis/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/21/nieuweling-door-marion-bruinenberg/>

*De **leenbijdrage voor 2022** is opnieuw vastgesteld op € 26,-.* Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Vanaf september is dat € 12,50. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken.

We hebben een **nieuw banknummer NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van *Stichting Es Scent ovv naam en 'leenbijdrage 2022'*. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 september 2022